

Notářské služby online

Pokud bych měl říct, co jsem si z minulého roku, který byl tak náhle zasažen koronavirovou pandemií, odnesl za ponaučení, byla by to jednoznačně potřeba posunout alespoň část notářských služeb do online prostředí.

Je pravda, že návrh novely notářského řádu, který mimo jiné reflektuje i požadavky evropské směrnice o používání digitálních nástrojů v právu obchodních společností, vznikl v době, kdy jsme o covidu-19 neměli ani tušení, ale o to více považuji za důležité, aby byla vládou již schválená novela přijata co nejdříve i Parlamentem.

Včasné přijetí novely notářského řádu je důležité i z hlediska lhůty, která je stanovena pro implementaci výše zmíněné směrnice. Tato směrnice stanovuje povinnost členských států umožnit založení společnosti s ručením omezeným bez fyzické přítomnosti zakladatele u notáře či jiné kompetentní autority.

V loňském roce začala Notářská komora ČR vyvíjet systém, který bude mimo jiné umožňovat sepsání notářského zápisu online prostřednictvím zabezpečeného videokonferenčního kanálu. Systém bude fungovat tak, že se klient přihlásí do portálu Notářské komory ČR, kde v zabezpečeném rozhraní prokáže svou totožnost elektronickým občanským průkazem, který se načítá NFC čtečkou, jež je dnes běžnou funkcionalitou chytrých telefonů. Notář tím zároveň získá přístup k fotografii účastníka uložené v základních registrech nebo u cizinců na čipu jejich dokladu totožnosti, kterou bude moci porovnat s podobou účastníka videokonferenčního jednání.

Je ovšem potřeba zdůraznit, že přechod do digitálního prostředí nesmí znamenat rezignaci na kontrolní mechanismy, které notář při klasickém „fyzickém“ poskytování služeb aplikuje. Proto jsem byl velmi potěšen, že evropský zákonodárce výslovně umožnil použití videokonference jako kontrolního mechanismu, kterým se alespoň částečně nahradí fyzická přítomnost klienta u notáře – kromě samotného ztotožnění klienta je pro nás notáře stěžejní se přesvědčit, že klientem zamýšlené právní jednání je projevem jeho svobodné vůle. V podezřelých případech pak směrnice notáře či jinou kompetentní autoritu opravňuje k vyžádání si fyzické přítomnosti klienta.

Kromě elektronizace oblasti práva obchodních společností zavádí novela notářského řádu také elektronickou sbírku dokumentů a elektronickou evidenci ověřených podpisů. V praxi to bude znamenat, že ke každému notářskému zápisu či ověřovací doložce bude vygenerován unikátní kód, který uživatel zadá do webové aplikace vedené Notářskou komorou ČR, a tím si ověří pravost či platnost dokumentu.

V neposlední řadě přináší novela notářského řádu změnu ve vydávání apostil na notářské listiny, které budou nově vydávat Notářská komora ČR a jejich osm regionálních komor v krajských městech, což významně přispěje ke zlepšení dostupnosti této služby a odbřemenění ověřovacího oddělení Ministerstva spravedlnosti.

Přestože si doba digitalizaci notářských služeb žádá, domnívám se, že pro určité typy úkonů, jako je například sepisování závětí či manželských smluv, se nahrazení lidského faktoru stroji nehodí.

Závěrem nezbyvá než podotknout, že na digitalizaci práva obchodních společností jsou Notářská

komora ČR i notáři připraveni, a jsem přesvědčen, že náš systém zachovává tolik nezbytnou rovnováhu mezi trendem a právní jistotou.

Mgr. Radim Neubauer,
prezident Notářské komory České republiky

Text byl uveřejněn v EPRAVO.CZ Magazine 1/2021

Další články:

- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Advokátní úschovy a kolektivní vina](#)
- [Buřty, pivo a nenávisť](#)
- [Kolegialita jako klíč k úspěchu](#)
- [O co aktuálně usiluje vedení ČAK?](#)
- [O důstojnosti advokátního stavu](#)
- [O úspěchu restrukturalizace rozhoduje čas](#)
- [Stojí LL.M. za to?](#)
- [Verba docent ...](#)
- [Hodiny tikají každému](#)
- [Justice před soudem](#)